

УДК: 37.015:81'243

Шамсутдинова Маріам-Софія
здобувачка ступеня PhD
за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки,
викладачка кафедри практики англійської мови
та методики викладання,
Рівненський державний гуманітарний університет,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0009-0001-3943-2447
e-mail: ms.shamsutdynova@gmail.com

ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНОГО АСПЕКТА ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА ІНОЗЕМНИХ МОВ

Анотація. У змісті статті висвітлено процес формування ціннісного аспекта у фаховій підготовці майбутнього викладача іноземних мов. Досліджено ключові питання впливу аксіологічних елементів на професійний розвиток та особистісну ідентичність майбутніх педагогів. Здійснено аналіз практичних методів формування ціннісних уявлень студентів, зокрема у процесі упровадження глобального та міжкультурного підходів. Обґрунтовано роль педагогічної аксіології у зміцненні взаємодії між викладачем і здобувачем вищої освіти шляхом упровадження практичних завдань та ситуацій, спрямованих на розвиток ціннісних компетенцій. Зазначено, що ціннісний компонент фахової підготовки викладачів іноземних мов має стратегічне значення в умовах глобалізації та міжкультурної взаємодії. Актуалізовано практичні рекомендації для викладачів закладів вищої освіти, які бажають покращити процес формування ціннісного компонента в майбутніх фахівців із викладання іноземних мов, розвиваючи їхні професійні уміння та навички. Наголошено на важливості рефлексії та самооцінки в формуванні ціннісного компонента у фаховій підготовці.

Ключові слова: ціннісний аспект, фахова підготовка, майбутній викладач іноземних мов, освітні цінності, професійна компетентність, викладацька діяльність, особистісні цінності, педагогічна ідентичність, навчання та навчальний процес.

Постановка проблеми. В сучасному освітньому контексті актуальною є проблема формування ціннісного аспекту у фаховій підготовці майбутніх викладачів іноземних мов. На тлі зростання соціокультурної різноманітності та глобалізації суспільства важливо визначити ефективні стратегії та методи, спрямовані на усвідомлення цінностей, які сприятимуть не лише підвищенню якості професійної діяльності викладача, але й розвитку гармонійної особистості.

Процес формування ціннісного аспекту вимагає глибокого розуміння викладачем суті власних цінностей та їхнього впливу на освітній процес. Водночас важливо враховувати індивідуальні особливості здобувачів вищої освіти, їхні цінності та мотивації, щоб створити ефективне навчальне середовище. Дослідження в цьому напрямі дає змогу розкрити ключові аспекти взаємодії ціннісних орієнтацій та фахової компетентності викладача. Важливо враховувати роль міжпредметних зв'язків у формуванні ціннісного аспекту. Посилання на інші дисципліни та їхні цінності допомагають майбутнім викладачам розглядати мовне навчання в більш широкому контексті, розуміючи його значущість у різних сферах життя.

Зокрема, новітні методики викладання, в яких враховано інтереси та потреби майбутніх викладачів, а також впроваджено сучасні педагогічні технології сприяють формуванню цілісного підходу до ціннісного виховання. Аналіз інноваційних методів та їх вплив на формування ціннісних орієнтацій може слугувати основою для розробки оптимальних стратегій викладання іноземних мов.

У процесі вивчення проблеми формування ціннісного аспекту фахової підготовки викладача іноземних мов слід звернути увагу на процеси індивідуалізації, розробки міжпредметних зв'язків та використання передових методик, що сприятимуть гармонійному розвитку майбутніх фахівців у цьому ключовому аспекті їхньої професійної діяльності.

Аналіз останніх досліджень із проблеми. Сьогодні в теорії та практиці педагогічної освіти накопичені значні наукові напрацювання, що розкривають зміст підготовки майбутнього викладача іноземних мов. Вагомий внесок у вивчення цього питання здійснили у своїх працях такі українські науковці, як: І. Мельник, Т. Петренко, Н. Гончаренко, О. Литвин, М. Коваль та інші. Їх дослідження висвітлюють різні аспекти формування професійних та особистісних якостей у майбутніх викладачів іноземних мов, враховують актуальні виклики та тенденції у сучасному освітньому середовищі.

Мета статті – проаналізувати процес формування ціннісного аспекта у фаховій підготовці майбутніх викладачів іноземних мов, розкрити основні напрями впливу педагогічної аксіології на професійну підготовку, а також надати практичні рекомендації для викладачів закладів вищої освіти з метою оптимізації освітнього процесу.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасному світі, що стрімко розвивається та перетинає кордони національних меж, глобалізація визначає нові умови для особистого і професійного зростання. Посилення міжнародної взаємодії та інтеграції країн створює унікальні можливості для реалізації себе у міжнародній спільноті. Громадяни, які бажають взяти участь у глобальному діалозі, стають активними учасниками світової спільноти та стикаються з новими викликами та можливостями.

Одним із ключових наслідків глобалізації є необхідність створення іміджу майбутнього фахівця, що забезпечує його конкурентоспроможність у міжнародному середовищі. У цьому контексті індивіди стають важливими агентами, які визначають власний успіх та впливають на сприйняття своєї країни чи організації на глобальній арені. Забезпечення ефективного іміджу – стратегічно важливе завдання, що вимагає від особистостей розвитку міжкультурної компетентності, володіння іноземними мовами та уміння успішно взаємодіяти в різноманітних культурних середовищах.

Дослідження ціннісного компонента фахової підготовки майбутніх викладачів іноземних мов набуває особливого значення, оскільки віддзеркалює важливість їхньої адаптації до вимог глобального світу та формування позитивного іміджу для досягнення конкурентних переваг.

Тема вивчення іноземних мов представляє собою важливий аспект для сучасного суспільства, обумовлений рядом об’єктивних причин. Дослідження іноземних мов визначають необхідним, оскільки воно відкриває можливості для більш глибокого вивчення історії та культури різних країн і народів, по-друге, вивчення іноземних мов сприяє розвитку креативного мислення, надаючи індивідуумам інструмент для виразного висловлювання та творчого висловлювання власних ідей.

Третім важливим аспектом є вплив вивчення іноземних мов на пам’ять та розуміння напрямів і змісту побудови мовного спілкування. Вивчення різноманітних мовних структур сприяє розвитку когнітивних функцій та розширює сприйняття різноманітних способів вираження думок та ідей.

Далі, на четвертому рівні, зазначається, що знання іноземних мов істотно підвищує шанси на успіх у пошуках високооплачуваної роботи, забезпечуючи індивідуумам конкурентну перевагу на ринку праці [14, с. 11].

П'ятий аспект вказує на те, що володіння іноземними мовами відкриває можливості для працевлаштування в іноземних компаніях, участі у міжнародних проєктах та здобуття грантів. Це стає ключовим фактором для індивідів, які мають амбіції розвивати свою кар'єру в глобальному масштабі. Отже, вивчення іноземних мов визначено важливим елементом освіти, що впливає на культурний, соціальний і економічний аспекти життя сучасного суспільства.

Майбутній фахівець у сфері викладання іноземних мов має досягти високого рівня майстерності в оволодінні іноземною мовою, уміти аналізувати та розуміти всі аспекти її структури та виразності. Крім того, він повинен мати ґрунтовне розуміння історії держави, чію мову вивчає, і враховувати культурні звичаї та традиції цієї країни. Очікується, що сучасний фахівець іноземної мови буде готовим ефективно ділитися своїми знаннями з учнями, стимулювати та заохочувати їх до самостійності та творчої активності. Його професійна діяльність буде спрямована на розвиток власних мовних компетенцій, формування міжкультурної компетентності та підготовку до викликів глобалізованого освітнього середовища.

Майбутній викладач іноземних мов має також вміло впроваджувати сучасні методи та технології викладання, враховуючи наукові підходи до мовного навчання. Окрім того, активно взаємодіяти з міжнародною спільнотою викладачів іноземних мов, брати участь у конференціях та професійних обговореннях для постійного вдосконалення своєї педагогічної майстерності.

У законі України «Про освіту» визначено, що освіта спрямована на всебічний розвиток особистості та є найвищою цінністю суспільства. Цей процес включає розвиток талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, а також формування цінностей та компетентностей, необхідних для успішної самореалізації. У контексті педагогічної діяльності важливим є формування особистих, професійних, моральних і духовних цінностей, що є невід'ємною частиною педагогічного процесу [12, с. 79].

У другій половині XIX століття в аксіології, як науковій галузі, почали систематично вивчати категорію цінності. Ця наука фокусується на аналізі різних аспектів духовних, моральних, естетичних та інших цінностей, дослідженні їх природи та різноманітності. Система професійно-ціннісних орієнтацій майбутнього фахівця функціонує в контексті загальнолюдських

цінностей. Роботу педагогічних працівників, які безпосередньо взаємодіють зі здобувачами вищої освіти, визначають їхньою здатністю ефективно транслювати матеріал, мотивувати та зацікавлювати, що в суттєвій мірі впливає на результати засвоєння ними навчального матеріалу з предмета [18, с. 372].

Цінності, у переважній більшості психологічних досліджень, пов'язуються з пізнавальними процесами особистості та формуванням її емоційно-вольової сфери. Для педагогічної науки важливо враховувати, що система цінностей особистості формується під час навчально-виховної діяльності [1, с. 10]. Педагогічна аксіологія вносить суттєві зміни у характер взаємодії між вчителем і учнем, зосереджуючись не лише на передачі знань, умінь та навичок, але й на формуванні комплексу життєво важливих цінностей, які потрібно виховувати в учнів [3, с. 27; 17, с. 152].

Зокрема О. Литвин, вказує на те, що основні риси цінностей учасників освітнього процесу полягають в їхній здатності до самостійного здобуття знань і набутті професійної майстерності, умінні рефлексувати щодо власної діяльності як учня, так і педагога, відповідальності перед іншими учасниками освітнього процесу та оптимістичному ставленні до соціального середовища [11, с. 34].

У межах сучасних наукових досліджень обґрунтовано різноманітні категорії цінностей, включно з цінностями особистості (особисті цінності), цінностями людства (загальнолюдські цінності) та цінностями держави (групові цінності) [10, с. 62].

Особисті цінності охоплюють такі аспекти, як здоров'я, життя, любов, справедливість, сім'я, а також прагнення до успіху. Загальнолюдські цінності включають життя, гуманізм, творчість, свободу, волю, відповідальність, істину, моральність, добро, віру тощо. Групові цінності можуть бути пов'язані з міжкультурними, національними, статевими, віковими, громадянськими аспектами тощо [2, с. 107].

Один з найефективніших методів формування ціннісного аспекта у фаховій підготовці – це використання активних методів навчання. Застосування цих методів передбачає активну участь майбутніх викладачів в освітньому процесі закладу вищої освіти, їх самостійну роботу та взаємодію з викладачем [4, с. 48]. Наприклад, такі методи, як проблемне навчання, проєктна діяльність, рольові ігри та дебати, допомагають майбутнім здобувачам вищої освіти окреслити свої ціннісні орієнтації, розвивати критичне мислення та вміння приймати власні рішення [6, с. 108; 13, с. 256].

Практичні завдання та ситуації представляють собою ефективні методи формування ціннісного аспекту у фаховій підготовці. Використання цих методів сприяє активному застосуванню майбутніми здобувачами вищої освіти здобутих знань та цінностей у реальних ситуаціях, розвиває уміння і навички приймати рішення та розв'язувати етичні проблеми [16, с. 110].

Викладачі можуть створювати сценарії, де здобувачам вищої освіти доводиться здійснювати складний вибір, враховуючи етичні аспекти своєї професійної діяльності [7, с. 133].

Формування ціннісного аспекту у фаховій підготовці також передбачає використання міжпредметних зв'язків. Цей підхід дає змогу здобувачам вищої освіти бачити міждисциплінарний зв'язок та розуміти, як цінності впливають на різні аспекти їхньої професійної діяльності [19, с. 27]. Викладачі закладу вищої освіти спільно із здобувачами вищої освіти мають змогу створювати та реалізовувати різноманітні проекти, що сприяють розширенню знань та усвідомленню здобувачами цінностей у різних предметних галузях [15, с. 65].

Щоб досягти успіху у процесі вивчення та викладання іноземної мови, необхідно докласти значних зусиль у процесі вибору підручників та навчальних матеріалів. Саме тому під час розроблення змісту навчального матеріалу з іноземної мови необхідно враховувати інтереси та особливості різних навчальних дисциплін [4, с. 113; 8, с. 227].

Особливу увагу необхідно звертати на те, щоб матеріали, представлені у підручниках та посібниках для викладачів іноземної мови, були насичені професійною педагогічною лексикою, темами, поняттями та проблемами, спрямованими на розвиток мотиваційної та операційно-практичної сфер здобувачів вищої освіти і сприяти їхньому ранньому включенню в професійну діяльність [9, с. 124]. Крім цього, важливо враховувати сучасні педагогічні технології, зв'язок між професійним, загальноосвітнім та спеціальними компонентами освітнього змісту, а також адаптувати навчальні матеріали до мотивів, інтересів, потреб і схильностей майбутніх здобувачів вищої освіти.

Висновки і перспективи подальших розвідок. Отже, нами здійснено аналіз змісту ціннісного аспекта фахової підготовки майбутніх викладачів іноземних мов, висвітлено визначальну роль цінностей у формуванні професійної компетентності здобувачів, вплив на їхню майбутню викладацьку діяльність. Розуміння й усвідомлення особистісних цінностей викладачів є ключовим для розбудови професійної ідентичності та успішної реалізації освітнього процесу.

Визначено, що цінності впливають на мотивацію, вибір професії та загальний підхід до навчання, що може мати важливе значення для формування якісного викладацького корпусу.

Зазначено, що зміст ціннісних аспектів має стати не тільки складовою освітніх програм, але й засобом для активного професійного розвитку здобувачів вищої освіти. Гнучкість та адаптивність викладацької діяльності до сучасних вимог суспільства визначають здатність викладача реагувати на зміни ціннісних парадигм.

Вивчення цього аспекту буде сприяти подальшому удосконаленню програм підготовки викладачів іноземних мов та забезпеченню ефективного впливу на процеси викладання та навчання в освітній галузі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бикова О. М. Аксіологічна парадигма в педагогіці та методиці навчання іноземних мов. *Іноземні мови*. 2019. № 3. С. 3–11.
2. Бойко О. І. Педагогічні умови розвитку аксіологічної культури майбутніх учителів іноземної мови. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2016. № 22. С. 105–110.
3. Бондарчук О. І. Формування аксіологічної компетентності майбутніх фахівців з іноземної мови в умовах використання інноваційних технологій навчання. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»*. 2017. № 25. С. 24–28.
4. Гончаренко Н. Міжпредметні зв'язки у формуванні ціннісного аспекту майбутнього вчителя іноземних мов. Київ: Видавництво «Педагогічна перспектива». 2019. С. 197.
5. Гриценко В. В. Аксіологічні засади формування професійної компетентності майбутніх фахівців з іноземної мови. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»*. 2015. № 21. С. 47–49.
6. Громова О. В. Формування аксіологічної компетентності майбутніх фахівців з іноземної мови в умовах підготовки до міжкультурної комунікації. *Педагогічний дискурс: збірник наукових праць*. 2018. № 22. С. 106–111.
7. Захаренко С. Вплив інноваційних технологій на ціннісний аспект підготовки вчителя іноземних мов. Київ: Видавництво «Наука XXI». 2018. С. 378.
8. Іванова Г. Особистісно-орієнтовані підходи у викладанні іноземних мов: ціннісний вимір. Одеса: Видавництво «Педагогічна майстерня». 2019. С. 425.
9. Коваль Т. Г. Психологічні умови формування професійно важливої мети майбутніх учителів початкової освіти. *Науковий часопис Національного*

педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 19: Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. 2018. Випуск 53. С. 122–133.

10. Краснянська І. В. Аксиологічна парадигма в підготовці майбутніх фахівців з іноземної мови: особливості та перспективи. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки*. 2017. № 86. С. 60–64.

11. Литвин О. Інноваційні методи формування ціннісного компонента у фаховій підготовці вчителів іноземних мов. Львів: Видавництво ЛНУ імені Івана Франка. 2016. С. 523.

12. Мариніна Т. А. Аксиологічний підхід у підготовці майбутніх вчителів іноземної мови. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 10: *Проблеми засвоєння іноземних мов та літератури*. 2015. № 8. С. 44–50.

13. Мельник І. Психологічні аспекти формування ціннісного ставлення майбутнього вчителя іноземних мов. Харків: Видавництво «Освітянська думка». 2020. С. 256.

14. Пелех Ю. В. Теоретичні та методологічні засади ціннісно-сміслової готовності майбутнього вчителя до професійної діяльності: автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. 2010. Київ, 36 с.

15. Петренко Т. Використання практичних завдань у формуванні ціннісного аспекту фахової підготовки вчителя іноземних мов. Донецьк: Видавництво «Наука і освіта». 2018. С. 227.

16. Сухомлинська О. В. Цінності у вихованні дітей та молоді: стан розроблення проблем. *Педагогіка і психологія*. 1997. № 1. С. 107–111.

17. Ткаченко В. Професійно-етичні аспекти формування ціннісного ставлення вчителя іноземних мов. Харків: Видавництво «Вища освіта». 2015. С. 216.

18. Шамсутдинова М.-С. Аксиологічна парадигма підготовки майбутніх фахівців з іноземної мови. *Інновація в вихованні*. 2023. № 17. С. 368–376.

19. Шевченко І. В. Формування професійно-важливого метасу аксиологічно орієнтованого підготовчого процесу майбутніх фахівців із фізичної культури. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2020. № 5. С. 25–31.

REFERENCES

1. Bykova O. M. Aksiologichna paradyhma v pedahohitsi ta metodytsi navchannya inozemnykh mov. [Axiological Paradigm in Pedagogy and Methods of Teaching Foreign Languages]. *Inozemni movy*. 2019. No 3. P. 3–11. [in Ukrainian].

2. Boyko O. I. Pedahohichni umovy rozvytku aksiologichnoyi kultury maybutnikh uchyteliv inozemnoyi movy. [Pedagogical Conditions for the

Development of Axiological Culture of Future Foreign Language Teachers]. *Pedahohichna osvita: teoriya i praktyka*. 2016. No 22. P. 105–110. [in Ukrainian].

3. Bondarchuk O. I. Formuvannya aksiolohichnoyi kompetentnosti maybutnikh fakhivtsiv z inozemnoyi movy v umovakh vykorystannya innovatsiynykh tekhnolohiy navchannya. [Formation of Axiological Competence of Future Foreign Language Specialists in the Conditions of Using Innovative Learning Technologies]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiya». Seriya «Filolohichna»*. 2017. No 25. P. 24–28. [in Ukrainian].

4. Honcharenko N. Mizhpredmetni zvyazky u formuvanni tsinnisnoho aspektu maibutnoho vchytelya inozemnykh mov. [Interdisciplinary connections in the Formation of the Axiological Aspect of Future Foreign Language Teachers]. Kyiv: Vydavnytstvo «Pedahohichna perspektyva». 2019. P. 197.

5. Hrytsenko V. V. Aksiolohichni zasady formuvannya profesiynoyi kompetentnosti maybutnikh fakhivtsiv z inozemnoyi movy. [Axiological principles of formation of professional competence of future foreign language specialists]. *Naukovi zapysky Natsional'noho universytetu «Ostrozka akademiya». Seriya «Filolohichna»*. 2015. No 21. P. 47–49. [in Ukrainian].

6. Hromova O. V. Formuvannya aksiolohichnoyi kompetentnosti maybutnikh fakhivtsiv z inozemnoyi movy v umovakh pidhotovky do mizhkul'turnoyi komunikatsiyi. [Formation of Axiological Competence of Future Foreign Language Specialists in the Conditions of Preparation for Intercultural Communication]. *Pedahohichnyy dyskurs: zbirnyk naukovykh prats*. 2018. No 22. P. 106–111. [in Ukrainian].

7. Zakharenko S. Vplyv innovatsiynykh tekhnolohii na tsinnisnyi aspekt pidhotovky vchytelia inozemnykh mov [Influence of Innovative Technologies on the Value Aspect of the Training of Foreign Language Teachers]. Kyiv: Vydavnytstvo «Nauka XXI». 2018. P. 378. [in Ukrainian].

8. Ivanova H. Osobystisno-orientovani pidkhody u vykladanni inozemnykh mov: tsinnisnyi vymir [Personality-oriented Approaches in Teaching Foreign Languages: value Dimension]. Odesa: Vydavnytstvo «Pedahohichna maisternia». 2019. P. 425. [in Ukrainian].

9. Koval T. H. Psykholohichni umovy formuvannya profesiyno vazhlyvoho metasu maibutnikh uchyteliv pochatkovoyi osvity [Psychological Conditions of Forming Professionally Significant Goal of Future Primary School Teachers]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M.P. Drahomanova. Seriya 19: Korektsiyna pedahohika ta spetsialna psykholohiya*. 2018. Vypusk 53. P. 122–133. [in Ukrainian].

10. Krasnianska I. V. Aksiolohichna paradyhma v pidhotovtsi maybutnikh fakhivtsiv z inozemnoyi movy: osoblyvosti ta perspektyvy. [Axiological Paradigm in the Training of Future Foreign Language Specialists: Features and Perspectives].

Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho universytetu imeni Ivana Franka. Pedahohichni nauky. 2017. No 86. P. 60–64. [in Ukrainian].

11. Lytvyn O. Innovatsiini metody formuvannia tsinnisnoho komponenta u fakhovii pidhotovtsi vchyteliv inozemnykh mov [Innovative Methods of Forming the Value Component in the Professional Training of Foreign Language Teachers]. Lviv: Vydavnytstvo LNU imeni Ivana Franka. 2016. P. 523. [in Ukrainian].

12. Marynina T. A. Aksiologichnyy pidkhid u pidhotovtsi maybutnikh uchyteliv inozemnoyi movy. [Axiological Approach in the Training of Future Foreign Language Teachers]. *Naukovyy chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Seriya 10: Problemy zasvoiennia inozemnykh mov ta literatury.* 2015. No 8. P. 44–50. [in Ukrainian].

13. Melnyk I. Psykholohichni aspekty formuvannia tsinnisnoho stavlennia maibutnoho vchytelia inozemnykh mov [Psychological Aspects of Forming the Value Attitude of Future Foreign Language Teachers]. Kharkiv: Vydavnytstvo «Osvitianska dumka». 2020. P. 256. [in Ukrainian].

14. Pelekh Yu.V. Teoretyko-metodychni zasady tsinnisno-smyslovoyi hotovnosti maybutn'oho pedahoha do profesiynoyi diyal'nosti. [Theoretical and Methodological Foundations of the Value-meaning Readiness of the Future Teacher for Professional Activity: author's abstract]. Avtoref. dys. ... d-ra ped. nauk : 13.00.04. Kyiv, 2010. 36 p. [in Ukrainian].

15. Petrenko T. Vykorystannia praktychnykh zavdan u formuvanni tsinnisnoho aspektu fakhovoi pidhotovky vchytelia inozemnykh mov. [The Use of Practical Tasks in Forming the Axiological Aspect of the Professional Training of Foreign Language Teachers]. Donetsk: Vydavnytstvo «Nauka i osvita». 2018. P. 227. [in Ukrainian].

16. Sukhomlynska O. V. Tsinnosti u vykhovanni ditey ta molodi: stan rozroblennya problem. [Values in the Education of Children and Youth: the State of Development of Problems]. *Pedahohika i psykholohiya.* 1997. No 1. P. 107–111. [In Ukrainian].

17. Tkachenko V. Profesiino-etychni aspekty formuvannia tsinnisnoho stavlennia vchytelia inozemnykh mov [Professional-ethical Aspects of Forming the Value Attitude of Foreign Language Teachers]. Kharkiv: Vydavnytstvo «Vysha osvita». 2015. P. 216.

18. Shamsutdinova M-S. Aksiologichna paradyhma pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv z inozemnoi movy. [Axiological Paradigm of Preparing Future Specialists in Foreign Language]. *Innovatyka u vykhovanni.* 2023. No 17. S. 368–376. [in Ukrainian].

19. Shevchenko I. V. Formuvannia profesiyno-vazhlyvoho metasu aksiologichno oriyentovanoho pidhotovchoho protsesu maibutnikh fakhivtsiv iz fizychnoyi kultury [Formation of Professionally Significant Goal of Axiologically Oriented Preparatory Process of Future Specialists in Physical Education]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M.P. Drahomanova.*

Seriya 15: Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoyi kultury (fizychna kultura i sport). 2020. No. 5. P. 25–31. [in Ukrainian].

FORMING A VALUE ASPECT IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF A FUTURE FOREIGN LANGUAGE TEACHER

Mariam-Sofia Shamsutdinova

PhD candidate

in the speciality 011 Educational and Pedagogical Sciences,

Lecturer at the Department of English Language Practice

and Teaching Methods,

Rivne State University for the Humanities,

Rivne, Ukraine

ORCID: 0009-0001-3943-2447

e-mail: ms.shamsutdynova@gmail.com

Abstract. The article examines the process of forming a value aspect in the professional training of a future foreign languages teacher. Key aspects of the influence of axiological elements on the professional development and personal identity of teachers are investigated. The article highlights practical methods of forming students' value perceptions, in particular by implementing global and intercultural approaches. The article emphasizes the importance of conscious development of values in future teachers for their successful implementation in the modern educational environment.

The role of pedagogical axiology in strengthening the interaction between the teacher and students through the implementation of practical tasks and situations aimed at the development of valuable competencies is analyzed. Special attention is paid to reflection and self-assessment as effective tools for students' awareness and analysis of their own values. The article suggests that teachers use these methods to actively involve future foreign languages teachers in the process of forming personal and professional values, which will contribute to their successful teaching path in the global educational environment.

It is noted that the valuable component of professional training of future foreign languages teacher is of strategic importance in the conditions of globalization and intercultural interaction. Students are invited to actively interact in real situations, which contributes to the formation of their skills in solving ethical problems and making important decisions based on their values. The article is aimed at practical

recommendations for teachers of Universities who want to improve the process of forming a value component in future specialists in teaching foreign languages, developing their professional and personal aspects.

In addition, the article discusses the importance of reflection and self-evaluation in the formation of the value component in professional training. Reflective sessions, where students analyze their values and discuss them with colleagues, contribute to awareness of their own approach to professional activity.

Keywords: value aspect, professional training, future foreign languages teacher, educational values, professional competence, teaching activity, personal values, pedagogical identity, learning and educational process.

Стаття надійшла до редакції 07.12.2023 р.